

PEDAGÓGIAI PROGRAM

FORRÁSKÚTI MARGARÉT ÓVODA ÉS BÖLCSŐDE

6793 Forráskút, Dózsa György utca 10.

Intézmény OM - azonosítója: 202063	Készítette: <i>Fodor Szabolcs János</i> Intézményvezető aláírás
Legitimációs eljárás - Az érvényességet igazoló aláírások:	
Elfogadta: <i>Fodor Szabolcs</i> Nevelőtestület nevében	Véleménynyilvánítók: <i>Maróti András</i> Óvodai Szülői Szervet nevében
Jóváhagyta: <i>Fodor Szabolcs János</i> Intézményvezető Ph.	
Egyetértését kinyilvánító: <i>Fodor</i> Fenntartó nevében	

Intézmény neve: Forráskúti Margarét Óvoda és Bölcsőde

OM azonosító: 202063

Az intézmény székhelye: 6793 Forráskút, Dózsa György utca 10. szám

Az intézmény fenntartója: Forráskút Község Önkormányzata Képviselő-testülete

Fenntartó címe: 6793 Forráskút, Fő utca 74. szám.

Felügyeleti szerve: Forráskút Község Önkormányzata Képviselő – testülete

Felügyeleti szerv címe: 6793. Forráskút, Fő utca 74. szám

Az intézmény alaptevékenysége:

Óvodai nevelés, gyermekek bölcsődei ellátása

Az óvodai nevelőmunka az Óvodai Nevelés Országos alapprogramjára épülő – legitimált – pedagógiai program alapján folyik.

Törvényi háttér

A pedagógiai program jogszabályi háttere:

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- A kormány 363/2012. (XII.17.) kormányrendelete Az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- 2003. évi CXXV. Törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 2011. évi CLXXIX. Törvény a nemzetiségek jogairól
- 1997. évi XXXI. tv. a Gyermekek védelemről és gyámügyi igazgatásról
- Az 1998. évi XXVI. Törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségének biztosításáról
- Az óvoda hatályos Alapító Okirata
- Nevelőtestület

Bemutakozás, helyzetelemzés

Forráskút szegedtől kb. 25 km-re fekvő község. 3000 lélekszám alatti település, nagy tanyavilággal. A lakosság nagy része zöldség és gyümölcsstermesztéssel foglalkozik. A fő megélhetési forrás a mezőgazdaság. A családok kb. egyharmada három -vagy több gyermeket nevel. Kevés a kétkeresős család, magas a segélyezették száma. A szülők energiáját leköti a nehéz fizikai munka. Főleg az idényjellegű feladatok közben kevés időt tudnak fordítani gyermekeikre, ezért igénylik az óvodai ellátást. Gyermekekük óvodába kerülésekor általában már ismerjük a családok szociális helyzetét, körülményeit, értelmi - érzelmi - erkölcsi hatásait. A szülők ismerősként nagyobb bizalommal fordulnak felénk, ezzel is segítve gyermekekük beilleszkedését.

Óvodánk a község centrumában nyugodt, csendes környezetben helyezkedik el. 1965-ben épült, eredetileg kétszobás, főzőkonyhás óvodaként működött. 1992-ben bővítették háromszobásra, férőhelyek száma 75. A bővítés óta modern világos, esztétikus, főzőkonyhája korszerű. 2013-ban egy pályázat keretében energetikai korszerűsítés történt az intézményben (nyílászárók cseréje, fűtéskorszerűsítés, épület külső szigetelése). 2017. májusában ugyancsak pályázati keretből elkezdődött az intézmény bölcsődei résszel történő bővítése.

A csoportszobák külön öltözővel rendelkeznek. Az egyik szárnyon kettő csoport közös mosdót, öltözőt használ, a kiscsoportosoknál biztosított az önálló öltöző és mosdóhelyiség.

Udvarunk alapterülete, felszereltsége optimális. Zöldövezetben esztétikus mozgás fejlesztő fajták elégítik ki a gyerekek mozgásigényét. Minden csoport együtt használja az udvart.

A választott programokat tanulmányozva ezért olyan programot kerestünk, amely a jelenlegi nevelési gyakorlatunkhoz közel áll és a szülők többségének megfelel s a családi nevelést kiegészíti. Ismerve a szülők igényeit, figyelembe véve a tárgyi feltételeinket, anyagi lehetőségeinket, a nevelőtestület összetételét, attitűdjét - Gáspár László pedagógiai elveivel azonosulva a Tevékenységközpontú Óvodai Nevelési Program adaptálásával dolgoztuk ki a helyi programunkat.

A nevelőtestület és a szülők véleménye alapján óvodánk osztott csoportokkal működik.

Hitvallásunk:

„Ha a gyerekek kritizálva élnek,
Megtanulják, milyen megbélyegzettnek lenni.
Ha a gyerekek ellenségeskedésben élnek,
Megtanulnak veszekedni.
Ha a gyerekek kicsúfolva élnek,
Megtanulnak szégyenlősnek lenni.
Ha a gyerekek megszégyenítve élnek,
Megtanulnak bűnösnek lenni.
Ha a gyerekek toleráns légkörben élnek,
Megtanulnak türelmesnek lenni.
Ha a gyerekek bátorítva élnek,
Megtanulnak bizalommal élni.
Ha a gyerekek megdicsérve élnek,
Megtanulják megbecsülve érezni magukat.
Ha a gyerekek méltóságba élnek,
Megtanulják az igazságot.
Ha a gyerekek biztonságban érzik magukat,
Megtanulnak hinni.
Ha a gyerekek hitelesen élnek,
Megtanulják, mit jelent szeretni.
Ha a gyerekek elfogadva és barátságban élnek,
Megtanulják megkeresni a szeretetet a világon.”

Dorothy Law Holtz: Egy élet a kezében

Bevezető

Az 1993. évi LXXIX. Törvény a közoktatásról és annak 1996. évi melléklete lehetővé tette, hogy az „Óvodai nevelés országos alapprogramja” című dokumentum alapján készítsék el saját nevelési programjukat. Ennek hatására 1999-ben adaptáltuk Fábián Katalin: Tevékenységközpontú óvodai nevelési programját. Az Országos Közoktatási Intézet által minősített program adottságainkra, hagyományainkra, eddigi értékeinkre épülve segíti komplex nevelési feladataink megvalósulását.

Intézményünk fenntartója 2013. január 1.-től Forráskút Község Önkormányzata.

A már jó bevált Tevékenységközpontú óvodai nevelési program folytatása mellett döntöttünk. 2009 szeptemberétől bevezettük a kompetencia alapú óvodai nevelést.

Hisszük, hogy helyesen választottunk és ezt gyermekeink fejlődése igazolni fogja. A tevékenykedtetésre koncentrálna fogalmazzuk meg feladatainkat, ezért a tevékeny életmód kialakítására; a testi, lelki, szellemi egészség megszerzésére neveljük gyermekeinket, elfogadva, hogy a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége.

Pedagógiai alapelveink

- A gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására törekszünk
- Az egyenlő hozzáférést minden gyermek számára biztosítjuk
- Óvodánkban a gyermeket-mint fejlődő személyiséget-gondoskodás és különleges védelem illeti meg
- A gyermek jogait, alapvető szabadságát tiszteletben tartjuk
- Módszereinket, nézeteinket és tevékenységeinket a gyermek érdekei határozzák meg

Közös értékrendünk

- A gyermek és a gyermeki játék tisztelete
- A szülőkkel való együtt nevelés szolgálata
- Csoportmunka
- Innováció
- A tisztességes, etikus magatartás
- Lelkiismeretes munka
- A tudás folyamatos gyarapítása

Óvodaképünk

A családi nevelés elsőbbségét ismerve, azzal karöltve, a gyermekek érdekét mindenekelőtt szem előtt tartva, szeretetteljes, nyugodt, kiegyensúlyozott légkörben neveljük a hozzánk járó kisgyermekeket harmadik életévüktől az iskolába lépésig. Közvetetten segítjük az iskolai közösségbe történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését.

Otthonos környezetben gondoskodunk a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatásáról, a hátrányok csökkenéséről az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is).

Óvodánk nyitott, befogadó, gyermekközpontú. Biztosítjuk, hogy a szülők gyermekük mindennapi óvodai életébe betekinthessenek.

A gyermekek nevelését a családi házzal együttműködve, azok anyagi lehetőségeit figyelembe véve és nevelési gondjait segítve végezzük.

Óvodánk elsősorban óvó-védő, szociális és nevelő – személyiség fejlesztő funkciót tölt be. Programunk igazodik a szülők igényeihez, hiszen alkotásakor figyelembe vettük a helyi körülményeket, adottságokat és a szülők véleményét is. Óvodánk pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit.

Olyan óvodát szeretnénk, ahová nem kényszerből, hanem pozitív meggyőződésből hozzák gyermekeiket.

Élménygazdag óvodánk biztonságot nyújtó légkörében, tudatos nevelésünk hatására a tevékenységi lehetőségek gazdag tárházában, egyéni fejlődési ütemükhöz igazodva, szabadon bontakozhat ki a gyermekek egyénisége, és képessé válnak az iskolai élet megkezdésére. Próbára tehetik önmagukat, gyakorolhatják különböző képességeiket.

Szakértői vélemény alapján, vállaljuk sajátos nevelési igényű gyermekek integrált óvodai nevelését is.

A mással nem helyettesíthető játékot, mint alaptevékenységet előtérbe állítjuk a nevelés minden területén, mivel az életre nevelés a játékból indul ki, és a játék segítségével teljesebbé válik.

Gyermekeinknek óvodai nevelésünkben biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását, jogaik és alapvető szabadságuk védelmét.

A tevékenységközpontú program az óvónőt kulcsfontosságú szereplőnek tekinti, ezért korszerű általános és szakmai műveltséggel kell rendelkeznie. Teljes személyiségével hat a teljes gyermekre, ezért legfőbb eszköze a saját személyisége, amit csak akkor tud jól használni, ha megfelelő önismerettel bír. Legyen önálló, rugalmas, dönteni tudó,

Jó helyzetfelismerő. Érzelem gazdag attitűd jellemezze. Rendelkezzen megfelelő pedagógiai képességekkel: empátia, tolerancia. Magatartása modellként szolgálhasson a szülők és a gyermekek számára egyaránt.

Az óvónők egységes nevelési elvek alapján végzik munkájukat. Célunk, hogy minden óvónő saját egyéniségének megtartása mellett a közösen kialakított és elfogadott célok, feladatok érdekében tevékenykedjen. Nevelőtestületünk légköre saját megítélésünk szerint megfelelő, az egymás megértése, segítése a közös döntéshozatal és munkavégzés jellemzi.

Programunk megvalósításában az óvónő és a dajka munkája összhangban van. A dajka a pedagógiai munka közvetlen segítője, a nevelési folyamat tevékeny résztvevője.

Gyermekképünk

A gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi.

*Engem ne emeljen magasba senki
Ha nem tud addig tartani
Míg tényleg megnövök
Guggoljon ide mellém,
Ha nem csak hallani,
De érteni akar,
Hogy közel legyen
A szívdobogásunk.*

Birtalan Ferenc

A kisgyermek a felnőttektől függő, érzékeny, fejlődő személyiség szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is. Önálló individuum, egyénenként változó testi, lelki szükségletekkel. egyedi személyiség és szociális lény egyszerre. Gyermekközpontú, befogadó nevelésünk ezek kielégítésére, a gyermeki személyiség legteljesebb kibontakoztatására törekszik, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

Biztosítjuk minden gyermek számára az egyenlő hozzáférést, tudatosan kerüljük a nemi sztereotípiák erősítését, elősegítjük a nemek társadalmi egyenlőségével kapcsolatos előítéletek lebontását.

Testben és lélekben egészséges, boldog, kiegyensúlyozott gyermek az, aki harmóniában van környezetével és önmagával.

Kívánjuk hogy:

Gyermekeink legyenek derűsek, forduljanak bizalommal a felnőttekhez, őrizzék sokáig őszinte mosolyukat, szeretettel közeledjenek társaik felé.

AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

Az óvoda személyi feltételei

Az óvodában a nevelőmunka középpontjában a gyermek áll.

Az óvodapedagógus elfogadó, segítő, támogató attitűdje modell, mintát jelent a gyermek számára, jelenléte fontos feltétele az óvodai nevelésnek.

Óvodánkban az óvónők szakmai felkészültsége jó, mindannyian gyermekszerető, humánus beállítású, több éves szakmai gyakorlattal rendelkező szakemberek, akik pályájuk jelentős részét jelenlegi munkahelyükön töltötték.

Az óvodapedagógusok és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak munkája összehangolt, eredményes.

Óvodánkban a sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztését speciálisan képzett szakember végzi.

Humán erőforrás:

Felsőfokú végzettségű főállású óvónő:	4
Főiskolai végzettségű főállású:	3
Pedagógiai munkát segítő dajka:	4
Pedagógiai asszisztens:	1
Összes alkalmazott:	12

Az óvoda tárgyi feltételei

Az óvoda épületét, udvarát, berendezését, oly módon alakítottuk ki, hogy szolgálja a gyermekek biztonságát, kényelmét, megfeleljen testméreteiknek, biztosítsa egészségük megőrzését és fejlődését.

A tárgyi felszereléseket, amelyeket a gyermekek használnak számukra hozzáférhető módon, és biztonságosan helyezük el.

Az óvoda dolgozóinak megfelelő munkakörnyezetet biztosítunk, a szülők fogadására lehetőség adunk.

A program céljaihoz rendelt eszközrendszer:

- A játéktevékenységhez és tanuláshoz szükséges alapvető eszközökkel rendelkezünk, részben költségvetésből, részben azon kívüli összegekből /pályázat, szülői támogatás, jótékonysági bevételek/ történt a beszerzés. Várható eszközigeny a program megvalósításához a következő: báb, társadalmi és természeti ismeret-feldolgozó kazetták, különböző készségfejlesztő játékok, a művészeti nevelést elősegítő eszközök. Sajátos nevelési igényű gyermekek részére mozgásfejlesztő játékok beszerzése. A gondozást és az egészséges életmódra való nevelést elősegítő eszközök beszerzése.
- Az óvodai tanuláshoz szükséges fejlesztési eszközök bővítésére folyamatosan kerül sor a költségvetésből. A gyermekek fejlettségi szintjének folyamatos méréséhez mérőeszköz, szakirodalom biztosítása.
- Az óvodai meséskönyvek, ismeretterjesztő könyvek, valamint a szakkönyvi ellátottság szintén költségvetésből és költségvetésen kívüli összegekből kerül megvalósításra.
- A vizuális neveléshez, az irodalmi neveléshez, az ének-zenei neveléshez szükséges eszközök részben biztosítottak.

A kötelező felszerelési és eszközjegyzék a program mellékleteként szerepel.

I. Az óvodai nevelésünk célja és feladata

Célunk:

Az óvodások sokoldalú harmonikus fejlesztése, a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítése az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével.

Azonosulva a Tevékenységközpontú óvodai nevelési program céljával és feladataival óvodai nevelésünk célja:

A 3-7 éves korú gyermekek társadalmi gyakorlatra való felkészítése, mely magába foglalja:

- a) a teljes gyermeki személyiség fejlesztését a tevékenységek által és a tevékenységeken keresztül
- b) az életre való felkészítést a tevékenységek által és a tevékenységeken keresztül.

Az életre való felkészítés csak valóságos tevékenységek, csak a tevékeny életre alapozott nevelőmunka alapján valósítható meg. Tevékenységközpontú nevelési program a 3-7 éves korú gyermekek szociális életképességét (életre nevelést) minden későbbi fejlődés alapjaként kezeli, a pedagógiai célok és feladatok centrumába tudatosan az együttműködési és érintkezi képességek fejlesztését állítja, azaz kooperációra és kommunikációra kívánja képessé tenni a gyermekeket.

Ez a program - az óvodás gyermek szociális életképességének növelése érdekében - fejlesztő hatásokon gazdag nevelési alaphelyzet megteremtését feltételezi.

A nevelési alaphelyzet a jellemző tevékenységek, együttműködési formák, kapcsolatok, fejlesztő hatások és fejlődési lehetőségek összefüggő rendszerében és általa létezik. A nevelés, a nevelési helyzetekbe beépített tevékenységek által valósítható meg, hiszen a gyermek állandó tevékenykedés közben fejlődik.

Az óvodás gyermek személyiségén belül az érzelmek dominálnak, ezért elsődleges és elengedhetetlen, hogy őt érzelmi biztonság, otthonosság, derűs, szeretetteljes légkör vegye körül. az érzelmi nevelés feladataiként törekedni kell a szeretet és kötődés képességének fejlesztésére, a mások iránti tisztelet és megbecsülés érzésének kialakítására, fejlesztésére, az ösztönök és érzelmek irányításának fejlesztésére, az érzelmi zavarok tompítására, leépítésére. Biztosítjuk az önazonosság megőrzését, a multikulturális és interkulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét. Óvodánkban vállaljuk a sajátos nevelési igényű integrált óvodai nevelés, iskolai életmódra való felkészítését is. Sérült gyerekeinknek a tanulási képességet vizsgáló szakértői bizottság, a speciális szakértői bizottságok javasolják, illetve hagyják jóvá integrált óvodai nevelését.

A nevelési cél elérésének feltételei:

Programunk kitűzött nevelési célját a gyermek szükségleteinek, tevékenységeinek és képességeinek figyelembevételével a gyermek egyéni adottságaiból kiindulva lehetséges megvalósítani.

1. A szükségletek szerepe a nevelési cél elérésében

A gyermek, fejlődő személyiség, ezért a gyermekeknek, sajátos, életkoronként, életkori szakaszonként és egyénenként változó testi-lelki szükségletei vannak. A szükségletek kielégítésében, a gyermeki személyiség alakulásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezetnek meghatározó szerepe van. Az óvoda a pedagógiaiilag determinált szocializációnak a színtere, ahol az elemi kooperációs és kommunikációs formák tudatos kibontakoztatása folyik.

A gyermekek gondozása az óvodai nevelőmunka alapvető feladata, olyan sajátos nevelési feladat, nemcsak a gyermek személyiségének fejlesztését alapozza meg, de lehetővé teszi annak a kedvező környezeti hatásonak a kialakulását, ami a gyermek további fejlődéséhez nagymértékben hozzájárul.

Feladataink a szükségletek kielégítése terén az egészséges környezet megteremtése, a gyermek megfelelő gondozottságának biztosítása, alapvető fizikai szükségleteinek kielégítése, valamint a nyugodt kiegyensúlyozott, szeretetteljes óvodai légkör kialakítása.

2. A tevékenységek szerepe a nevelési cél elérésében

A gyermektevékenykedő lény, személyisége tevékenységek által fejleszthető a leghatékonyabban. a tevékenységek során meglévő képességeit felhasználja vagy továbbfejleszti azokat.

A nevelő hatás pedagógiai feltétele a tevékenység előkészítése, megszervezése, mely a felnőttek részéről tapintatot igényel. Semmit sem végezzünk el a gyermek helyett, de mindenben segítsük, amikor arra szükség van. A tevékenység értékelése ugyancsak alapvető feladata az óvónőnek.

A gyermek számára meg kell adni a lehetőséget az önállóan megválasztott belsőből fakadó tevékenységre. A tevékenység szervezésekor figyelembe kell vennünk, azonban a 3-7 éves korú gyermekek tevékenységének jellemzőit (tevékenységi vágy, megismerési vágy, kíváncsiság, gyakran változtat tevékenységet) valamint azt, hogy életmegnyilvánulásaiban nem különül el élesen a különböző tevékenységek pl: játék és munka esetében.

Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszer és tárgyi környezete segíti a gyermek környezettudatos magatartásának kialakulását.

3. A képességek szerepe a nevelési cél elérésében

A tevékenységközpontú nevelés olyan képességek kifejlesztését jelenti, amely a társadalomban létező, elképzelhető pozitív tevékenységek gyakorlásához szükségesek. A társadalmi és egyéni szempontból lényeges képességet két nagy csoportba sorolhatjuk:

- Kooperációs képességek
- Kommunikációs képességek

E két képesség jellegét, tartalmát, színvonalát és hatékonyságát mindenekelőtt az alapul szolgáló tevékenység társadalmisága határozza meg.

Feladataink a képességek fejlesztésében:

Folyamatosan biztosítjuk a gyermekek számára a képességeik kibontakoztatásához szükséges tevékenységek gyakorlásának lehetőségeit. Folyamatos megfigyelések útján alkossunk tiszta képet a gyermek meglévő képességeiről, ennek ismeretében törekszünk a képességek fejlesztésére. A kiemelkedő képességű és részképességű fejlődésben elmaradott gyermekekre, egyénre szabott fejlesztési terv alapján gyakoroljunk hatást. Minden gyermek képességét önmagához viszonyítva igyekezzünk fejleszteni.

Óvodai nevelésünk feladatai

1. Az egészséges életmód alakítása

Nagy gondot fordítunk a gyermek gondozására, testi szükségleteinek mozgásigényének kielégítésére.

Egészséges lesz testileg, ha

- életmódja egészséges, mert az őt irányító felnőttek erre különös gondot fordítanak,
- sokat, kedvére mozoghat, mert a mozgás lételeme,
- edzett, motorikusan fejlett, mert kipróbálhatja magát, és hogy mire képes.

Egészséges lesz lelkileg, ha

- bízik önmagában, mert mi is bízunk benne,
- elfogad másokat, mert Őt is elfogadják,
- tudja, hogy segíteni jó, mert Őt segítették,
- képes a szeretetre, mert Őt is szeretik,
- vállalja cselekedeteit, mert igazságérzete úgy kívánja,
- érzelmileg kötődik szülőföldjéhez, nemzetéhez, mert jó tartozni valahová.

Egészséges lesz szellemileg, ha

- kezdeményező, tevékeny, mert módja van próbálkozni,
- óvja, védi környezetét, mert tudja, hogy az élet minden formája érték,
- könnyen kommunikál, gondolatait mások számára érthetően fogalmazza meg, mert anyanyelvén szívesen, gazdag szókinccsel beszél,
- önálló véleménye van, mert mindig meghallgatják,
- eligazodik a világ dolgaiban, mert értelmes szabályok között él

2. Érzelmi, erkölcsi, közösségi nevelés és szociális kompetenciák kialakítása

Az óvoda szeretetteljes, empátikus, elfogadó, bizalmat sugárzó légkörében szükségletei kielégülnek, ezáltal gyermeki személyisége sokoldalúan fejlődik.

Tudjuk, hogy a gyermek szociális lény. Társadalmi közeg nélkül, társak nélkül nem válhat személyiséggé.

A gyermek fejlődésére nagy hatással van a vele foglalkozó felnőtt, személyes példája, pozitív egyénisége, kisugárzása.

Törekszünk arra, hogy a gyermeket már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások ériék. Az óvodapedagógus-gyermek, gyermek-dajka, gyermek-gyermek kapcsolatát pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze.

Segítjük a gyermekek szociális érzékenységének fejlődését, én tudatának alakulását és teret engedünk önkifejező és önérvényesítő tevékenységének.

Érzelmi biztonságot nyújtó légkörben a gyermekeket egymás tiszteletére, különbözőségeik elfogadására neveljük.

Óvodánk a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a hazaszeretet és a szülőföldhöz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.

II. A tudatos fejlesztés feltételei

A fejlesztés feltételei a gyermek spontán fejlődése, érése (az érést nem siettetjük, differenciált fejlesztést alkalmazunk) és a tudatos fejlesztés. A tudatos fejlesztés az óvónő által irányított, befolyásolt, de nem kizárólagosan tőle függő folyamat. A társadalmi, gazdasági környezet, a helyi lehetőségek, a gyermekcsoportok életkora, összetétele, a szülők igényei mind befolyással vannak a fejlesztés tartalmára. A tudatos fejlesztést az objektív és szubjektív feltételek jelentősen befolyásolják.

III. A fejlesztés tartalma

A tevékenységközpontú óvodai nevelés tartalma a tevékenységeken keresztül jut érvényre és a nevelési folyamat négyes feladatrendszerén keresztül valósul meg.

A feladatrendszer elemei:

- 1, Játék és tanulási tevékenység
- 2, Társas és közösségi tevékenység
- 3, Munkatevékenység
- 4, Szabadidős tevékenység

A feladat rendszer elemei egymást átszöve érvényesülnek és valamennyien együtt jelentik az óvodáskorú gyermek nevelésének tartalmát.

1, Játék és tanulási tevékenység

A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, s így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze.

A játék nem csak azért kitűnő talaja a fejlesztésnek, mert általa szinte észrevétlenül tanul a gyermek, hanem azért is mert a játékban kiélheti, kipróbálhatja, feldolgozhatja és gyakorolhatja az életben előforduló szituációkat, az őt érő élményeket. Ugyanakkor megoldási módokat kaphat bizonyos helyzetekben való viselkedésre, megnyugodhat, kiélheti szorongásait, problémáit és újraélheti kellemes élményeit. A környező világról a játékon keresztül szerezhet legtöbb ismeretet, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek kompetenciáinak fejlesztése.

A játék kicsiben maga az élet, az amit a kisgyermek felfog és rekonstruálni képes az őt körülvevő világból. Éppen ezért az életre nevelés a játékból indul ki, és a játék segítségével teljeseedik ki.

A tevékenységközpontú program alapelve, hogy minél több időt, és lehetőséget biztosítsunk az elmélyült szabad játékra. A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az élményszerű, elmélyült gyermeki játék kibontakozását. Mindezt az óvodapedagógus feltételteremtő tevékenysége mellett a szükség és igény szerinti együttjátszásával, támogató, serkentő, ösztönző magatartásával, indirekt reakcióival éri el. A játéktevékenységhez szükséges feltételek, ötletek és eszközök biztosítása azonban az óvónő feladata. Építünk a gyermekek előzetes tapasztalataira, ismereteire. A cselekvéses tanulás feltétele, hogy a közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosításával a kreativitását erősítjük.

A feltételek megteremtésén túl fontos szerepe van óvodán belül egy közös szokás- és szabályrendszer kialakításának a csoportra és udvari életre lebontva egyaránt. Ez segítheti a gyermekek eligazodását, segítheti a felnőtteket (óvónő, dajka) gyermekekkel való bánásmódban, mivel nem csak csoporttársaival, illetve a csoporthoz tartozó felnőttekkel kommunikál és kooperál.

Az óvónő feladata, hogy az életkoruknak és fejlettségi szinteknek megfelelő játékfajták megjelenését, továbbfejlesztését és az azokban rejlő személyiségfejlesztő lehetőségeket kiaknázza.

A játék és a tanulás teljes mértékben összekapcsolódik az óvodáskorban. A tevékenységekben megvalósuló cselekvő tanulás célja a gyermek kompetenciáinak fejlesztése, attitűdök erősítése és a képességek fejlesztése

A játékon belül a motoros, a szociális és a verbális tanulás összefonódik, komplex formában jelenik meg. A nevelési folyamat egésze alkalmas arra, hogy erőltetés nélkül, spontán vagy irányított módon tanuljon a gyermek. A közvetlen környezet folyamatos megfigyelése a több érzékszervet igénybe vevő tapasztalás, felfedezés, a sokoldalú cselekedtetés és a gyakorlati problémamegoldás központi kérdése a tanulási folyamatnak. Azonosulunk a szerzők véleményével, miszerint kevesebbet, de azt jobban, alaposabban, több oldalról megközelítve kell a gyermekek számára közvetítenünk és velük együtt átélnünk. Azok a tapasztalatok, melyeket óvodás korban szereznek a gyermekek, hatással lehetnek az iskolai tanuláshoz való viszonyukra is. Szeretnénk elérni, hogy örömmel és önként vegyenek részt a folyamatban, ne csupán külső motiváció készítse őket erre. Célunk, hogy megfelelő színvonalú feladatok elé állítsuk a gyermeket. A követelményeket az egyéni teljesítőképességhez kell mérni. Az óvónő kompetenciája a gyermek igényeihez,

egyéniségéhez, teherbíró képességéhez igazodó tanulási keret és forma megválasztása és a gyermek személyre szabott pozitív értékelése.

Fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére.

Játék tevékenységek:

A gyermekek képesek több napon keresztül

- egyazon játék témában részt venni együttesen
- élvezik a szabály játékokat
- képesek a normák betartására
- játékban dominánsan jelentkezik a szerepjáték
- bonyolult építményeket képesek létrehozni
- az ismert játékokat többször dramatizálják és bábozzák.

2. Társas és közösségi tevékenység

A gyermekkel szemben támasztott fő követelmény, tanuljon meg másokkal érintkezni és együttműködni. Programunk négyes feladatrendszere megfelelő bázist nyújt a kooperációs és kommunikációs képességek kifejlesztéséhez.

A jó közösséget mindig egyéniségek alkotják, minden gyermek egyéniség, akinek lehetőséget kell biztosítani személye pozitív és széleskörű kifejlődésében. Az óvodai közösség sikeres formálása során a közösségi érzés, közösségi tudat és magatartás mellett mások megbecsülése, a közös szokások, a hagyományok tiszteletben tartása, sőt a csoport közvéleménye is kialakult. A gyermekközösség kialakítása a tevékenységek rendszerén keresztül valósítható meg. Az óvodában minden tevékenységnek a gyermek egyéni örömein túl a közös élményt is erősítenie kell. Lényeges, hogy a tevékenykedtetés sokszínű, változatos legyen, és a tevékenykedtetés legyen a hangsúly. Mindent kipróbálhasson a gyermek, kivételt csak a testi és szellemi épségét veszélyeztető tevékenységek képeznek. A közösségi szokások kialakítása a tevékenységek végzését segítse, a gyermek cselekedeteit irányítsa. A szokások tegyék lehetővé, hogy a gyermekek ne zavarják egymást a tevékenységek végzése közben, jobban együtt tudjanak működni, figyeljenek egymás tevékenységére és tudják lerendezni a kialakult vitákat, konfliktusokat.

A társas és közösségi tevékenység a nevelőmunka egészét átszövi. Ebben a folyamatban talán legfontosabb időpont a gyermek óvodába lépése, illetve, hogy már ekkor kedvező érzelmi hatások ériék a gyermeket. A beszoktatás rendje a későbbi óvodai életre is hatással lehet. Az óvónő feladata, hogy végtelen türelemmel és szeretettel forduljon az óvodában kerülő gyermek felé. A beszoktatást megelőzően végezzen előzetes családlátogatást. Adjon időt a beszoktatásra. Biztosítson fokozatos átmenetet és az eddigi gyakorlatnak megfelelően tegye lehetővé a szülővel együtt történő beszoktatást.

Nehezen szocializálható, lassabban fejlődő alacsonyabb fejlettségi szinten álló érzékszervi vagy mozgássérült, hátrányos helyzetű, az elhanyagolt illetve kiemelkedő képességű gyermekek nevelése speciális ismereteket, sajátos törődést igényel, ha szükséges megfelelő szakember közreműködését kérjük (logopédus, pszichológus).

Fontos, hogy a gyermekek elfogadják társaik esetleg a többiek eltérő külsejét, viselkedését, beszédét, szokatlan kívánságait, különleges állapotát.

3. Munka jellegű tevékenységek

A munka tevékenység pedagógiai funkciója a gyermek értékteremtő együttműködési képességeinek fejlesztése. A munka az óvodás gyermek számára őrizze meg játékos jellegét. E területen érzékelhetjük közvetlenül az erőfeszítés és az eredmény kapcsolatát, beláthatóságát, elérhetőségét a gyermek számára. Ez a folytonos visszajelzés motiválja, ösztönzi, megerősíti a gyermeket. Az óvodában végezhető munkafajták tényleges munkavégzést, azaz tevékenykedést jelentsenek, cselekvő tanulást.

A gyermekek önkéntességét, aktív tevékenységét, megismerési vágyát, nyitottságát, aktivitását, érdeklődését tudatosan igyekszünk felhasználni nevelési céljaink megvalósításához.

Az óvónő feladata, hogy a munka pozitív élmények átélésének forrása legyen, ez a biztosíték, hogy a gyermekek szívvel-lélekkel tevékenykedjenek. A munkavégzés során biztosítsuk a teljes önállóságot, a biztonságot nyújtó felnőtt mellett. A munkatevékenység a felkínált lehetőségek közül önállóan legyen választható. Ne kényszerítsük a gyermekre a feladatot. Váljon a csoport számára magától értetődő, természetes dologgá, hogy mindenki dolgozik, amikor szükséges és mindenki a kedvének, egyéniségének, képességének megfelelő munkát végezheti. Nagyon fontos, hogy a munkavégzés ne időszakonkénti, hanem rendszeres, folyamatos legyen, ami beépül az óvodai mindennapokba. A munkamegosztás során tanuljanak meg maguk dönteni, feladataikat egymás között megosztani. A nagyfokú önállóság, a döntés helyzetek és a döntési képességek gyakorlásának lehetőségei a gyermek életre való felkészítését szolgálják.

A gyermek, munka jellegű tevékenysége a közösségi kapcsolatok, a kötelességteljesítés alakításának eszköze, a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája.

A gyermek megítélésekor a pedagógus konkrét, reális, saját magához mérten fejlesztő értékelést adjon.

Óvodánk községi óvoda, ezért a helyi adottságokat figyelembe véve a munkatevékenység lehet még az udvar, illetve játszótér tisztántartása, a játékok tisztítása, rendben tartása, javítása, termések, magvak gyűjtése, terem rendezése, díszítés, élsarok gondozása.

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére

Munkatevékenységek

A gyermekek szeretnek közösen dolgozni.

Önállóan és igényesen végzik a rájuk bízott munkát.

Örülnek, ha kötelességüket teljesítik.

Szívesen vállalkoznak a naposi munkára, amely leginkább olyan tevékenységekben nyilvánul meg, ahol nincs felesleges várakozási idő

Pl: fogkrémet osztó napos

öltöző felelős

fürdőszoba rendjéért felelős napos

Szívesen közreműködnek növények és állatok gondozásában

Önállóan étkeznek és használják evőeszközöket

Segítség nélkül öltözködnek, cipőt kötnek, gombolják be ruhájukat.

Ügyelnek a csoportszobában levő játékokra, az udvaron található közlekedési eszközökre, udvari játékokra.

Közreműködnek a foglalkozásokon használt eszközök kiosztásában.

4. Szabadidős tevékenység

A szabadidő igazi tartalma: a termékeny idő felhasználási lehetőségek közötti szabad választás.

Célja a különböző tevékenységek közötti szabad választási lehetőségeken keresztül megtanítani a gyermeket az önálló döntéshozatalra és a rendelkezésre álló idővel való gazdálkodásra. Mind a délelőtti mind a délutáni időszak alkalmas arra, hogy a felkínált lehetőségek közül szabadon választhasson a gyermek. Ekkor lehetőség van arra is, hogy az egymás mellett lévő csoportokba is átléphessenek.

A játszótér is alkalmas a széleskörű szabadidős tevékenység biztosítására, sőt a nagyobb közösséggel való ismerkedésre is.

IV. A komplex tevékenységek rendszere

A komplex tevékenységek lényege:

- a) Komplex rendszereket, folyamatokat értelmezzünk az óvodás gyermek szintjén
- b) A foglalkozásokat probléma centrikusság és egy-egy vezető szempont megléte jellemzi az adott problémához tartozó ismereteket.
- c) A foglalkozásokon tudatosan és tervszerűen integráljuk az adott problémába tartozó ismereteket.

1. A társadalmi érintkezést megalapozó komplex tevékenységek

Anyanyelv, anyanyelvi kompetenciák alapozása

Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat.

Az anyanyelv a legfontosabb eszköze a szociális kapcsolatok kiépítésének és az emberek közötti kommunikációnak. A beszéd és a gondolkodás szoros kapcsolatban áll egymással. Az óvodai nevelés egészét átszövi, komplex folyamat. Az óvoda fejlesztési feladatainak a család és a környezet megismeréséből kell kiindulnia. A gyermeket élményeihez kapcsolódva, tapasztalatszerzéssel fejleszthetjük. Az anyanyelvi nevelés minden feladatot, tevékenységet áthatva segíti a gyermek önbizalmának fejlődését, szociális kapcsolatainak kialakítását, elősegíti zökkenőmentes iskolai tanulásának megkezdését.

Beszélgetésre alkalmas, nyugodt légkört kell biztosítanunk. Beszédöröme, vagyis arra neveljük a gyermekeket, hogy bátran nyilatkozzanak meg, mondják el élményeiket. Minden gyermek gyakorolhassa a folyamatos beszédet. Képesé kell tenni őket egymás meghallgatására. A gyermekek szókincsét folyamatosan bővíteni kell, a beszédszínvonalat fejleszteni. (Képesek legyenek a nyelvi kifejezés eszközeit variálni.) Fejleszteni kell a beszédmegértést, beszédtechnikát, s gyakorolni a helyes kiejtést. Inspiráljuk kérdésekre a

gyermeket, s ezeket a kérdéseket válaszoljuk meg. Javítsuk megfelelő módszerrel a beszédhibákat, szükség esetén irányítsuk a szakemberhez.

Mivel a mi falunkban élénken él még a tájnyelv (ö-zés), fontos feladat, hogy iskolakezdésre minden gyermek sajátítsa el az irodalmi nyelvet.

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére

Anyanyelv:

Gondolataikat, érzelmeiket érthető formában folyamatosan, életkoruknak megfelelő tempóban és hangsúllyal fejezik ki.

Rendelkeznek a kommunikációjukhoz szükséges elegendő szókinccsel

Mondatalkotásuk egyszerű, világos.

Bátran kérdeznek.

Végig hallgatják és megértik mások beszédét.

A nyelvi kifejezés eszközeit változatosan használják.

Képesek az akusztikus differenciálásra.

Szívesen játszanak anyanyelvi játékokat.

Egyszerűbb helyzeteket, cselekvéseket mozgásban is megjelenítenek.

Matematika

Az óvodai matematikai nevelésben egy-egy képesség fejlesztésére többfajta tevékenység során is sor kerülhet, ugyanakkor a program a matematika önállóságát is hangsúlyozza. Természetesen komplex formában, a gyermek észlelésére, érzékelésére és megismerési vágyára épülve valósul meg.

Az óvodánkba érkező gyermekek matematikai tapasztalatai igen szélsőségesek.

A környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek is birtokába jut a gyermek és azokat a tevékenységeiben alkalmazza. Felismeri a mennyiségi, alak-, nagyságbeli és téri viszonyokat: alakul ítélőképessége, fejlődik tér-, sík- és mennyiségszemlélete. Óvodánk épít ezekre, s tudatos óvodai neveléssel biztosítja a gyermekek egyenletes fejlődését.

Az óvodában az életkori sajátosságok miatt a matematikai tanulás több formája valósul meg.

Ezek lehetnek:

- utánzásos, minta-modell követő
- spontán, játékos tapasztalatszerzés
- az óvónő által irányított megfigyelésre épülő
- gyakorlati probléma és feladatmegoldás
- a gyermeki kérdésekre, válaszokra adott magyarázatok és az óvónő által kezdeményezett foglalkozások.

Az egész óvodai élet alkalmas arra, hogy a gyermekek matematikai tapasztalatokat szerezzenek, és számtalan lehetőség kínálkozik a fejlesztésére is. Az óvónő feladata, hogy felismerje a tevékenységek során a matematikai jelenségeket és megteremtse a fejlesztés lehetőségeit.

Komplex foglalkozásokon rendszerezheti a mozaikszerűen megszerzett benyomásokat. Szélesítheti, mélyítheti a spontán tanultakat és rögzíti azokat. Négy-öt éves korban már

igénylik és képesek az óvónő által irányított kisebb-nagyobb csoportokban a mélyebb és sokoldalúbb összefüggések feltárására.

Az óvónő feladata olyan eszközök és tevékenységek biztosítása, ami felkelti a gyermekek érdeklődését, és természetes élethelyzetekben teszi lehetővé számukra matematikai tapasztalatok és ismeretek megszerzését. A kötött, vagy kötetlen foglalkozásoknak minden esetben támaszkodniuk kell a gyermekek ötleteire, igényeire, aktuális élményeire. a matematikai képességek fejlesztését játékosan, játékba építetten szükséges megvalósítani.

Fejlődés várható eredménye óvodáskor végére

Matematika

Szívesen vesznek részt a komplex matematikai foglalkozásokon. Matematikai tapasztalataikat, ismereteiket alkalmazzák, felhasználják játékaikban, különböző tevékenységeikben. Helyesen használják a névutókat, irányokat és térben jól tájékozódnak.

Mennyiségi, minőségi összefüggéseket felismerik.

Tárgyakat tudnak számolni 10-15-ig.

Geometriai tulajdonságok szerint térbeli síkbeli alakzatokat szét tudnak válogatni és megtudják nevezni. Mennyiségi eltéréseket megállapítanak, párosítanak, csoportosítanak, számlálnak, bontanak. Becsléseket, méréseket, felület térfogatmérést végeznek.

2. A társadalmi gyakorlat belső összefüggéseit tükröző komplex tevékenységek

Természet -társadalom-ember

A tevékenységközpontú program célja, hogy a gyermekeknek segítséget nyújtson ahhoz, hogy a világot megismerjék és megértsék a maga egészében. A megismerésben a közvetlen megfigyelésre és tapasztalatszerzésre építünk. A természet szeretetére kívánjuk nevelni a gyermekeket, természet közeli élettél, a természet, környezet szeretetének bizonyításával, példát mutatva. Megláttatjuk, hogy mennyire összefügg mindez egymással és milyen nagy az ember felelőssége a természeti társadalmi környezet megóvása, védelme szempontjából.

Felkészítjük a gyermeket arra, hogy társadalomban élünk, ami a közvetlen környezetünkön keresztül hat ránk. Demokratikus társadalmi rendben való életre készítjük fel, amely különböző vélemények, értékítéletek lehetnek egymás mellett. Nevelni kívánjuk őket mások (idősek, felnőttek) tiszteletére, szeretetére is. A gyermekek számára megtapasztalható és ezáltal megérthető társadalmi folyamatok között gazdasági kérdések is kerülnek pl.: időnként tényleges vásárlás a boltban.

Fejlődés várható eredménye óvodáskor végére

Természet társadalom ember

A gyermekek elemi ismeretekkel rendelkeznek. Tudják lakcímüket, szüleik pontos nevét, foglalkozását, óvodájuk nevét. Tudják saját születési helyüket és idejüket. Különbséget tudnak tenni az évszakok között, gyönyörködni tudnak szépségében. Felismerik a napszakokat.

A gyermekek ismerik környezetükben lévő intézményeket, szolgáltató üzleteket, esztétikai alkotásokat.

Ismerik a háziállatokat, vadállatokat, madarakat, bogarakat. Ismerik környezetük növényeit és azok gondozását.

Gyakorlottak az elemi közlekedési szabályok betartásában. Ismerik a közlekedési eszközöket. Megkülönböztetik a jobbra - balra irányokat, értik a helyeket kifejező névutókat.

Ismerik a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartásformák, szabályok, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez megóvásához szükségesek

Napjainkban az információs társadalom korát éljük, így feladatunk az információszerzés, feldolgozás és továbbítás - gyermekek által is használható - módszereinek megismertetése, alkalmazása. Természetes velejárója életünknek, hogy a projektek folyamatában gyakran keresünk kapcsolódó információt könyvekben, lexikonokban, újságokban, vagy a multimédia eszközeit használva. Családjaink jelentős részében jelen van a számítógép, mint az információszerzés, feldolgozás természetes eszköze.

Számos óvodásunk használja otthon, mint játékeszközt, azonban kialakult szabályok és igényes programválasztás nélkül. Csoportjainkban a gyermekek lehetőséget kaphatnak az eszköz megismerésére, használatára egy-egy projekthez, tevékenységhez kapcsoltan. Feladatunk, hogy ezt a játékeszközt is övezze az egészséges életmód szabályait előtérbe helyező szokás-szabályrendszer kiépítése. Célunk, hogy használatának elveit a szülők körében is megismertessük, ezzel elérjük, hogy az otthoni alkalmazáskor, és a szoftverek kiválasztásánál vegyék figyelembe óvodás gyermekük testi, lelki fejlődésének ismerveit.

Születéstől a felnőtt korig

A komplex foglalkozások magukba foglalják a testápolástól, a közlekedésig, a családtól a helyes viselkedésig mindazt, ami a gyermekeknek támpontot nyújt a környezetünkben meglévő szabályok megismeréséhez és gyakorlásához. A szokások elsajátításával a társadalomba való beilleszkedéshez szükséges magatartási formák kialakítását valósítjuk meg játékosan. Ezek gyakorlására szabadidőben, a nap bármely szakában séták kirándulások alkalmával is lehetőséget biztosítunk.

Olyan feltételeket kívánunk biztosítani, amely lehetővé teszi minél több tapasztalat szerzését a természetes környezetben. Biztosítanunk kell az eszközök és lehetőségek a gyermekeknek a természetben való folyamatos tevékenykedtetéshez. A foglalkozásokat lehetőség szerint a szabadban, természetes környezetben vezetjük le, hangsúlyt fektetve az egészséges életmódra.

Fejlődés várható eredménye óvodáskor végére

Egészséges életmód

A testápolási szokásoknak megfelelően a gyermekek teljesen önállóan tisztálkodnak, fogat mosnak, fésülködnek.

Kialakul a tisztaság iránti igényük, zsebkendőjüket önállóan használják.

Ügyelnek az étkezés higiénikus módjára

Készség szinten használják evőeszközöket. (kanál, villa, kés)

Étkezés közben halkán beszélgetnek.

Teljesen önállóan öltözködnek, a levetett ruhát mindig összehajtva teszik le, cipőjüket próbálják bekötni.

Ügyelnek saját küllemükre, melyben megjelenik a szépre, ízlésre törekvés

A környezetükben - csoportszobában és mosdóban ügyekeznek rendet tartani.

Művészeti tevékenységek

- **mese-vers, dramatizálás, bábozás**
- **ének-zene, énekes játékok, gyermektánc**
- **vizuális tevékenységek**

A művészet nem más, mint a világ megismerése sajátos nézőpontból, egyéni szűrőn keresztül. Mindez azt jelenti, hogy a művészeti nevelés mindenekelőtt az egyéniség színeinek kibontakoztatását jelenti. A kreativitás, az alkotó gondolkodás és cselekvés kialakítása a művészeti tevékenységek legfontosabb feladata.

A gyermekek kreativitásának megnyilvánulását elsősorban oldott légkör, a nagy mozgás és szabadságtér, valamint a megfelelő eszközök biztosítása segíti elő. Minél több alkalmat kell adni arra, hogy a gyermekek érzéseiket, gondolataikat, ötleteiket a játékban, az énekzenében, a bábozásban, a rajzban, stb. kifejezésre juttassák. A tapasztalatszerzés itt is alapvető fontosságú feladat. Minél több eszközzel ismerkednek meg a gyermekek, minél biztonságosabban kezelik azokat, annál több lehetőségük adódik önmaguk kifejezésére. A művészeti tevékenység fogalmkörébe tartozik a mese-vers, az ének-zene, a bábozás, a tánc, a játék, a dramatizálás, a festés, az agyagozás, a rajzolás, a barkácsolás.

A művészeti tevékenységek tehát nem egy foglalkozást jelölnek, hanem olyan tevékenységeket, amelyeket játékidőben vagy szabadidőben éppúgy gyakorolhatnak a gyermekek, mint a nap folyamán bármikor.

1. Mese-vers, dramatizálás, bábozás

Az irodalmi nevelés a legszorosabban az anyanyelvi neveléssel, a zenével, az énekkel, a mozgásos játékokkal fonódik össze. A mese és a vers az anyanyelvi közegén át, emberi kapcsolatokra tanít, mélyíti az önismeretet, segíti a világ megismerését. A mese a legtágabb értelemben tanít.

Oldja a szorongást, az indulatok feldolgozására, belső képteremtésre tanít, mely nélkül lehetetlen az olvasóvá válás, mely az irodalmi nevelés távlati, lényegi feladata. Nem teszünk különbséget a kezdeményezés és az elalvás előtti mesélés között. Fontos, hogy minden nap meséljünk vagy verseljünk valamilyen formában a nap bármely szakában, az eddigi gyakorlatnak megfelelően, mert ez a kisgyermek mentális higiénéjének elmaradhatatlan eleme. A mese-vers kezdeményezések anyaga változatos legyen, gerincét a magyar népmesekincs megismertetése adja.

A magyar gyermekköltészet a népi dajkai hagyományok gazdag és sok alkalmat, jó alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese a gyermek érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője.

Az óvónő feladata, hogy lehetőséget biztosítson a gyermekek önálló szöveg és mesemondásához, valamint segítse elő, hogy megfelelő eszközökkel el is játszassák a gyermekek a nekik tetsző meséket. A gyermek saját vers-és mesealkotása, annak mozgással, ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja. Az óvodáskorú gyermekek igényének megfelelően a meséket gyakran ismételjük, többször is dolgozzuk fel. Kedvelt tevékenysége az óvodásoknak a bábozás és a dramatizálás. Mindkettő szorosan kapcsolódik a meséléshez, mondókázáshoz, verseléshez. Az óvónő feladata, hogy az irodalmi élmények feldolgozását segítse elő különböző anyagok, barkácsolási lehetőségek biztosításával is.

Fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

Mese- vers

Várják, igénylik a mindennapi meséket.

Nyugodtan figyelmesen hallgatják és megértik a mesék tartalmát.

Szívesen mesélnek, báboznak, dramatizálnak egymásnak és a maguk szórakoztatására.

Használják a mesék sztereotípiáit, kifejezéseit.

Örömmel ismételtetik a verseket, mondókákat.

Megjegyeznek: 5-7 mondókát, kiolvasót

6-8 verset

10-16 mesét

Gondosan bánnak a könyvekkel.

2. Ének, zene, énekes játékok, gyermektánc

A művészeti nevelésen belül cél a gyermeki vágyak kibontakoztatása, az alkotókedv kialakítása, mélyítése, az éneklés és mozgás örömteli átélése közben. Az ének-zene és az ehhez kapcsolódó mozgás ugyanúgy az óvodai mindennapok része, mint a napi mesélés vagy a séták, kirándulások. Tehát ez a feladat sem korlátozható csupán a foglalkozások időtartamára. Napközben bármikor adódhat lehetőség éneklésre, mondókázásra, körjátékozásra.

Megfigyeljük a környezet hangjait, ölbeli játékokat, népi gyermekdalokat, énekes népi játékokat, mert ezek felkeltik a gyermekek érdeklődését, formálják zenei ízlésüket, esztétikai érzéküket. Kortárs művészeti alkotások hallgatásával is fejlesztjük a gyermekek zenei képességét (ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitását.

Zenehallgatási anyag megválasztásánál az óvodapedagógusok figyelembe veszik a nemzetiségi, etnikai hovatartozást is.

A komplex foglalkozásokon inkább összefoglaljuk, elmélyítjük a gyermekek ismereteit és alkalmat adunk képességeik fejlesztésére. Kodály útmutatásai alapján Forrai Katalin által kidolgozott óvodai „Ének-zene” nevelésre építve fejlesztjük gyermekeinket. Célunk, hogy az éneklés, zenélés a gyermekek mindennapi tevékenységének részévé váljon.

Fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

Ének, zene, énekes játékok, gyermektánc

Szeretnek énekelni, örömmel kezdeményeznek énekes játékokat, napközben szabadidőben. Képesek dallammotívumot visszaénekelni, törekszenek a tiszta éneklésre. Értik és mozgással énekléssel összekötve is alkalmazzák a zenei fogalom párokat. Felismerik a dallamot dúdolásról, hangszerről. Megkülönböztetik az egyenletes lüktetést a dal ritmusától.

Tudnak hangszíneket megkülönböztetni.

Dalok, mondókák ritmusát belső hallás alapján éneklés nélkül is össze tudják kapcsolni. Szöveges ritmus motívumokat tapsolnak vissza csoportosan és egyénileg is. Egyöntetűen járnak körbe, térformákat alakítanak segítség nélkül.

Egyszerű táncos mozgásokat alkalmaznak, dobbantás, koppantás, átbújás, párválasztás, páros kifordulás, köralakítás, lépések változatos irányával.

Egyszerű táncos mozgásokat örömmel és esztétikusan végeznek.

Útőhangszereket használnak lüktetést, ritmust emelnek ki, valamint kiérik a csoport énekét.

Szívesen rögtönöznek dallamokat, ritmusokat, dalokat.

Tudnak 12-18 dalos játékot 8-10 zenei mondókát.

Természetes és örömteli számukra az óvodai mindennapokban az éneklés a zenehallgatás és a mozgás.

3. A vizuális tevékenységek célja, feladata

A vizuális tevékenységek (gyurmázás, agyagozás, rajzolás, festés, batikolás, vágás, ragasztás, varrás, barkácsolás) mellett, a műalkotásokkal való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének.

A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. Lehetőséget teremtünk a művészi rajzok festmények, szobrok, épületek, népi alkotások nézegetésére. Felhívjuk figyelmüket a természet szépségeire. Esztétikus, egyszerű, átlátható, nyugalmat árasztó környezet vegye körül őket.

A gyermekek számára megszokott és elérhető helyen mindig álljon rendelkezésre mindenféle anyag és eszköz, amivel a gyermek fantáziájának megfelelően dolgozhat, alkothat. Maga a tevékenység s ennek öröme a fontos, valamint az igény kialakítása az alkotásra, az önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására.

Már az óvodába lépéstől az óvodapedagógus feladata megismertetni fokozatosan a gyermekeket a különböző anyagokkal, az ábrázolás és konstruálás egyszerű munkafogásaival, technikai alapelveivel, eljárásaival.

Ahhoz, hogy kibontakozhasson a gyermekek alkotó kedve, teljes önállóság szükséges. Az ötlettől a megvalósításig főként bátorítást, útmutatást és dicséretet várnak a gyermekek. Nem szükséges sőt káros, ha uniformizáló nevelési módszerekkel, sémákkal elveszük a gyermekek bátorságát az egyéni kifejezőmódoktól.

Fejlődés várható eredménye óvodáskor végére

Vizuális tevékenységek

Eszközbeli jártassággal, rutinnal rendelkeznek.

Színalkotási, színkeverési festéstechnikai bátorságuk van, színeket variálják.

Törekcszenek a képmező betöltésére.

Próbálnak önállóan alkalmazni korábban megismert technikákat.

Formaábrázolásuk változatos hangsúlyozzák a legfontosabb megkülönböztető jegyeket, formákat.

Emberábrázolásban megjelennek a részformák, próbálkoznak a legegyszerűbb mozgások megjelenítésével.

Plasztikai munkák részletezésére törekcszenek.

Önállóan, és csoportosan makettek, egyszerű játékokat, képeket, ajándékokat készítenek.

Az elkészült munkákat értékelik, véleményüket megfogalmazzák, az alkotásokról beszélgetnek.

3. Az egyén társadalmi feladatait tudatosító, képességeit fejlesztő ismeretek, tevékenységek

Mozgás, mindennapi testnevelés

A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei. Az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltoztató és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyeket sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlati formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni. Ezzel biztosítható a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása.

A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok rendszeres alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás, és egészséges életmódra nevelés hatásait. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének – a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás – fejlődésére.

A spontán – a játékban, azon belül a szabadjátékban – megjelenő mozgásos tevékenységeknek, az egészségfejlesztő testmozgásnak az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani. Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.

Programunk lényeges eleme az egészséges testi fejlődés biztosítása, ami nem képzelhető el a rendszeres, játékban gazdag az egyéni szükségleteket, képességeket figyelembe vevő, kellő aktivitást és terhelést biztosító mindennapi torna, és az egészséges életmódot erősítő egyéb tevékenységek nélkül.

A torna, a mozgásos játékok fejlesztik a gyermekek természetes mozgását (járás, futás, ugrás, támasz, függés, egyensúlyozás, dobás), és a testi képességeit, mint az erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség, társra figyelés.

A mozgásfejlesztéshez hozzátartozik, hogy maximálisan biztosítsuk a nap folyamán a spontán mozgáslehetőségeket, valamint a minél hosszabb ideig történő szabadlevegőn való tartózkodást a mozgásöröm változatosabb kiélése érdekében.

A mozgásigény kielégítése az óvodai testi nevelés fontos feladata, amit csak a helyesen megválasztott mozgásanyag változatos gyakoroltatásával érhetjük el. A megfelelő intenzitású derűs légkörű testmozgás biztosítja a motoros képességek fejlődését.

A természet erőivel - napfény, víz, levegő - való edzések kedvező hatásaival is számolnunk kell. A változatos gyakorláshoz megfelelő helyre és eszközre van szükség, ezentúl az óvónő-gyermek aktív együttműködése is elengedhetetlen.

Fontosnak tartjuk a testedzés hatékonyabb megvalósítása érdekében, hogy hosszabb sétákat, túrákat szervezzünk szűkebb környezetünkbe, valamint a gyermekek állóképességét növelő, versenyjátékok szervezését és lebonyolítását is. A mindennapi testnevelés keretében és az ismert gyakorlatokon túlmenően, lehetőséget teremtünk a testtartást javító mozgások játékos gyakorlására is. A láb- és tartásjavító torna az egésznap tevékenységünket áthatja, már az óvodába lépés kezdetétől.

Mindenkor nagy gondot kell fordítani az alkalmazásra kerülő eszközök (kézi- és tornaszerek) épségére, tisztaságára, valamint arra, hogy könnyen elérhetők legyenek és megfelelő számban álljanak rendelkezésre.

Lényeges az, hogy a minden mozgásforma, amit a gyermekek képesek elvégezni a mindennapi testnevelésbe beépíthető. Az óvónő döntheti el, hogy a mindennapi testnevelés 20-30 perce alatt testnevelési foglalkozást tart vagy egy-egy mozgáscsoport gyakorlásával esetleg testnevelési játékokkal tölti ki az időt.

Fejlődés várható eredménye óvodáskor végére

Mindennapi testnevelés, mozgás, mozgásos játékok

Szeretnek mozogni, igénylik a mozgást, kitartóak a mozgásos játékokban.

Betartják a szabályokat a különböző versenyjátékokban.

Ismerik az irányokat, tudnak térben tájékozódni, tudnak ütemtartással járni, gimnasztikai gyakorlatokat esztétikusan végezni.

Tudnak helyben labdát vezetni, célba dobni egykezes felsődobással.

Az ugrásokat a talajérkezéskor fékezni tudják.

6-8 lépés nekifutással kisebb akadályokat képesek átugrani.

Tudnak az óvodai tornaeszközökön alapvető szergyakorlatokat biztonságosan kivitelezni.

Összerendezett mozgáskoordinációval rendelkeznek.

Iskolai élet megkezdéséhez szükséges feltételek

A gyermekek belső érése, a családi és óvodai nevelés eredményeként az egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére hat-hétéves korra eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet. Belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben az óvodásból iskolássá érik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembe vétele mellett lehetőséget ad a fejlettségi szerinti iskolakezdésre.

Az iskolakezdésnek testi, lelki és szociális kritériumai vannak:

A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikusabb. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.

A lelkiileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei folyamatosan fejlődnek. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. Az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama. Megjelenik a szándékos figyelem, növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvétele. A cselekvő szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

Érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél, gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni, minden szófajt használ. Különböző mondatstruktúrákat, mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat, végig tudja hallgatni és megérteni mások beszédét. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, elemei mennyiségi ismeretei vannak.

Az óvodáskor végére a gyermekek **szociálisan is éretté** válnak az iskolára, az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes az együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőtten és gyermektársaival. Egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségletei kielégítését. Feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében nyilvánul meg. Kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

A testi érettség megállapítását a gyermekorvos végzi. A pszichikus érettség ismerője a szülő mellett az óvónő, aki folyamatosan megfigyelései, és feljegyzései alapján véleményezi az iskolaérettséget. Iskolaérettségi vizsgálatokra csak problémás esetekben küldünk gyermeket.

A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettségi szint.

V. A nevelés, tanulás tervezése és időkeretei

Óvodai életünk tervezése, megszervezése tudatos, átgondolt folyamat, melynek során számításba kell venni, hogy az egyes gyermekek fejlődési üteme más és más lehet, sőt a fejlődés dinamikája is egy-egy gyermek esetében más és más lehet.

A nevelés és tanulás tervezése egy tömbben, egymással szoros kölcsönhatásban valósítható meg. Komplexitása abban rejlik, hogy a gyakorlatban a gyermeket érő élmények, tapasztalatok egyszerre, egy időben jelentkeznek. Így kell tervezni és megvalósítani is.

Minden esetben tevékenységet tervezünk. A tervezést általában anyaggyűjtés előzi meg. Célszerű összeállítani egy ötlettárat, amit a 4 évszak és az ünnepek köré csoportosítunk. A helyi sajátosságokat is figyelembe kell venni, mint pl. az erdő közelsége, a téli disznóvágások, mezőgazdasági munkák stb. Konkrétan tervezni azonban egy vagy kéthetes periódusban optimális, hiszen így tudjuk felhasználni a gyermekek spontán ötleteit és tapasztalatait. Ezeket a tervezés egyik szabad sávjában feljegyezzük, s a következő heti tervezésnél figyelembe vehetjük. Mivel így készül a nevelés, tanulás tervezése, rugalmas és könnyen korrigálható.

Feljegyzéseket vezetünk a gyermekek fejlődési üteméről, így konkrét megfigyelések adnak alapot a differenciált fejlesztés megtervezéséhez. A komplex foglalkozások rendszere beépül a nevelési folyamat egészébe, ezért nincs meghatározott időpontja.

A tervezés megírása magába foglalja az óvónő munkájának teljes vázát, de az óvónő maga dönti el, hogy milyen írásos anyag szükséges a felkészüléséhez.

A fejlesztés módszere

A célból és a négyes feladatrendszerből következően a csoport egészére nézve tervezünk, de a csoporton belüli differenciált, egyéni fejlesztés megköveteli tőlünk az egyes gyerekekre szabott fejlesztést is.

Óvodánkban osztott csoportokat szervezünk.

Az ismeretszerzés formáját az óvodapedagógus dönti el. Fontos, hogy a gyerek szabadon dönthessen, alkothasson, gondolkodhasson és cselekedjen. Elegendő időt kell adni a tevékenykedésre és tapasztalatszerzésre. A nevelőmunka elemzése, értékelése is az óvónő feladata. Ez ad támpontot a nevelőmunka tervezésének irányvonalaihoz.

A nevelés időkeretei:

- Napirend javaslat
- Heti rend javaslat

A gyermek egészséges fejlődéséhez, fejlesztéséhez, a napirend és a hetirend biztosítja a feltételeket a megfelelő időtartamú párhuzamosan végezhető, differenciált tevékenységek tervezésével, szervezésével, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5–35 perces) csoportos foglalkozások tervezésével, szervezésével valósulnak meg.

A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez, tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre. Napirendünket a rugalmasság és a folyamatosság jellemzi, szem előtt tartva a játék kitüntetett szerepét.

Óvodánk sajátossága, hogy szűkösen egyszerre csak két csoportnak elegendők a mellékhelyiségek. Fontos szempont, hogy a zsúfoltságot, balesetveszélyt elkerüljük, egymást ne zavarjuk, s a gondozási feladatokat maradéktalanul ellássuk. Ezért csoportonként napirendet kell készítenünk. A lehetőségekhez mérten igyekszünk ezt rugalmasan kezelni. A napirend tanévenként vagy szükség szerint változhat. (pl. átalakítás, ünnep, stb.)

A gyermek egészséges fejlődéséhez szükséges a mozgásos tevékenység és a pihenés váltakozó biztosítása. A gondozás és a szabadlevegőn való tartózkodás jól illeszthető a játéktevékenység egész napos folyamatába.

A gondozás szerepe kiemelt, hiszen ebben a folyamatban is nevelünk, építjük kapcsolatainkat a gyermekekkel és segítjük önállóságuk fejlődését.

Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését különböző dokumentumok, feljegyzések szolgálják. Az óvodai nevelés csak a fenntartó által jóváhagyott helyi nevelési program alapján történhet, és a gyermekek neveléséhez szükséges a teljes óvodai életet magában foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg. Az óvoda teljes nyitvatartási idejében a gyermekekkel történő foglalkozások mindegyikét óvodapedagógus irányítja.

Napirend javaslatunk:

Általános időkeretei a 10 órás nyitva tartás alatt

TEVÉKENYSÉGEK	3-4 ÉVESEK	4-5 ÉVESEK	5-6-7 ÉVESEK
Játék és szabadidős tevékenység	4 óra 5 perc	4 óra 45 perc	5 óra 50 perc
Komplex foglalkozás	35 perc	35 perc	35 perc
Étkezés, pihenés	4 óra 5 perc	3 óra 25 perc	2 óra 35 perc
Öltözködés, pihenés	1 óra 15 perc	1 óra 15 perc	1 óra

Heti rend - javaslat

A napirendhez hasonlóan a folyamatosságot, a rendszerességet, nyugalmat segíti elő az óvodai csoportban, és lehetőséget nyújt a szokásrendszer segítségével az óvodások napi életének megszervezéséhez. Kiscsoportban, a beszoktatás időszakában legyen alkalmazkodó, különösen rugalmas, míg iskolakezdés előtt pontosabb betartását helyezük előtérbe. Lényeges, hogy mindenre jusson elegendő idő. A rugalmasság, a helyzethez való alkalmazkodás a gyermek életének észrevétlen szabályzója legyen.

Az óvónő döntse el milyen heti rend alapján kíván dolgozni.

	NAPONTA 20-30 PERC	NAPONTA 5-35 PERC
HÉTFŐ	Mindennapi testnevelés Mese-vers	
KEDD	Mindennapi testnevelés Mese-vers	Matematika
SZERDA	Mindennapi testnevelés Mese-vers	Művészeti tevékenység
CSÜTÖRTÖK	Mindennapi testnevelés Mese-vers	Természet-Társadalom- Ember
PÉNTEK	Mindennapi testnevelés Mese-vers	Művészeti tevékenység

Komplex foglalkozások szervezésének javaslata a nevelési év folyamán:

3-4 évesek	november 1.- május 31.-ig
4-5 évesek	október 1.- május - 31.-ig
5-6-7 évesek	szeptember 15. - május 31.-ig

Az óvoda szakmai dokumentációja, kapcsolata és egymásra épülése:

- I, Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja
- II, Fábián Katalin: Tevékenységközpontú Óvodai Nevelési Program
- III, Helyi Óvodai Nevelési Program
- IV, Az óvodai pedagógiai program éves munkaterve
- V, Gyermekcsoportok nevelési terve, tevékenységformák komplex ajánlatai, a gyermekek spontán tapasztalatai, a gyermekekről szóló fejlődésüket tükröző feljegyzések, megállapítások

VI. Az óvodák hagyományos ünnepei, egyéb rendezvényei

Az óvodai ünnepek továbbra is kulcsfontosságúak maradnak a nevelőmunkában. Jó lehetőséget teremtenek a szülőkkel való kapcsolattartásra. Rajtuk keresztül az óvoda és az ott dolgozó óvónők munkájáról hű képet alkotnak a szülők és a szélesebb nyilvánosság. Az ünneplés pedagógiai szempontból kiemelt lehetőséget kínál a nevelésnek, mert rengeteg a tevékenységi lehetőség, esztétikai élményeket biztosít. Emellett elősegíti a közösségi érzések alakítását, a kooperáció és kommunikáció gyakorlását. Az ünnepek nagyobb aktivitásra, kreativitásra ösztönöznek, a hagyományok ápolására, kultúránk megismertetésére adnak lehetőséget. A népszokásokkal megéreztetjük a gyerekekkel az összetartozás melegségét, a vidámság örömét, meg ismertetjük a viselkedés és az ünnep különböző formáit.

Ünnepnapokon a hétköznapitól szebb ünneplő ruhát veszünk fel

Feldíszítjük otthon a lakást, óvodában a csoport szobát, különleges, az adott ünnepre jellemző ételeket, süteményeket készítünk és fogyasztunk.

Saját magunk által készített ajándékokkal lepjük meg a családunk tagjait

Jó kívánságok mondása, fogadása.

Kultúránk felelevenítésével közösségi életre nevelünk, a személyiséget formáljuk, ez segít jobban megismerni az élet helyzeteket, a viselkedési és magatartási formákat.

Fontos, hogy az ünnep és a mindennapok elváljanak egymástól.

Az óvoda ünnepei, megemlékezései:

◆ Mikulás

Megemlékezéshez tartozó legenda felelevenítése, versek, mondókák, énekek tanulása, dió, mogyoró csemegézése.

◆ Karácsony

Gyertyát mártunk, mézes kalácsot sütünk, asztali díszeket készítünk, festünk az ablakra, díszítjük a csoport szobákat, betlehemi jászolt barkácsolunk, ismerkedünk a karácsonyi népszokásokkal, az ünnep jelentés tartalmával.

Fontosnak tarjuk annak tudatosítását, hogy a karácsony a családé, mi csak készülődünk az óvodában.

◆ Farsang

Mókás- bolondos tevékenységek táncok sorozata, óvodánkban több napos készülődés előzi meg.

◆ Húsvét

Falusi népszokások felelevenítése, hagyományos ételekhez, vízhez kapcsolódó mitikus tartalmak ismertetése, beszélgetések, versek hallgatása.

◆ Anyák Napja

Feldíszített teremben csoportonként ünnepelünk

Kis és középső csoportosoknak évzáró is egyben.

Sajátkészítésű süteménnyel kínáljuk meg az anyukákat, ajándékot, virágot kapnak a gyermekeiktől.

Köszöntés ezen formája bensőséges meghitt.

◆ Évzáró, ballagás

A Művelődési Házban megszervezett színvonalas műsorra május utolsó péntekén elbúcsúznak a nagycsoportosok.

◆ Gyermeknap

Az óvoda a szülők igényeinek figyelembevételével kirándulásokat szervez. Pl: Vadas park, Bábszínház, Szeged városnézés, Múzeumok, különböző kiállítások stb.

VII. Az óvodánk kapcsolatai

1, Az óvoda és család kapcsolata

Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermekek fejlődését. Ennek alapvető feltétele az egyenrangú nevelőtársi viszony, mely a bizalom és a kölcsönös segítségnyújtáson alapul.

Figyelembe vesszük a családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés során érvényesítjük az intervenciók gyakorlatot.

Pedagógiai, pszichológiai felkészültségünk, gyermekismeretünk, a gyermekek fejlődéséért érzett felelősségünk megfelelő alapot teremt a családdal való együttműködésre.

Napi kapcsolattartás során tapintatosan közeledünk a családhoz, hogy a segíteni akarásunkat érezzék a szülők, bizalommal forduljanak hozzánk.

Általunk összeállított kérdőívekkel felmérjük a szülők igényeit, véleményüket figyelembe vesszük.

A családokkal való együttműködésünk eredményesnek mondható, továbbra is az eddig bevált kapcsolattartási formákat szeretnénk alkalmazni (közös ünnepek, nyílt napok, stb.) A Szülői Szervezet részese az eredményes együttműködésnek mivel a koordináló szerep mellett sok olyan akciót is szervez, amely anyagi segítséget is jelent a szülőknek és az óvodának egyaránt. A kapcsolattartás formáit és tartalmát az együttműködési tervben évenként közösen meghatározzuk.

2, Az óvoda és iskola kapcsolata

Tevékenységek központú nevelési programunk céljának megvalósításával kívánjuk óvodás gyermekeinket alkalmassá tenni az iskolai élet megkezdésére.

A két intézmény kapcsolatát a kölcsönös nyitottság, a bizalom, egymás munkájának ismerete és megbecsülése kell, hogy jellemezze. Az eddigi gyakorlatnak megfelelően lehetőséget adunk a leendő elsős nevelőknek arra, hogy megismerkedhessenek az óvoda mindennapi életével, nevelési módszereivel, eszközeivel. A csoportvezető feladata, hogy az eddigi gyakorlatnak megfelelően az iskola előtt álló gyermekek ellátogassanak az iskolába, ismerkedjenek tanítóikkal, pajtásaikkal, az iskola helyiségeivel, eszközeivel.

3, Óvodáink egyéb kapcsolatai

Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság

A gyermekek problémáinak feltárása a nevelési év folyamán történik az óvodában. A szakszerű, speciális foglalkozás a szakintézményekben történik, logopédiai foglalkozás, fejlesztő foglalkozások pedig az óvodában.

Egészségügyi szervek:

Gyermekorvos, fogorvos, védőnők

Időszakos és iskolaérettségi szűrést végeznek az óvodában, tanácsadóban, rendelőben. Közös előadásokat szervezünk az óvodában az egészséges életmóddal kapcsolatban.

Fenntartóval

Kapcsolatunk részben hivatalos, részben pedig támogató segítő jellegű.

Problémáink megoldását az együttműködés jellemzi.

Kapcsolattartás formái képviselőtestületi ülések, intézményvezetői megbeszélések, kölcsönös tájékoztatás, egyéni beszélgetések.

Az óvodavezető állandó meghívottja a Képviselőtestületi üléseknek. Az óvoda munkájáról igény szerint beszámol a Képviselőtestületnek.

Óvodák Kistérségi Egyesülete

Egyesületi tagok vagyunk, kapcsolatot tartunk az egyesületbe tartozó óvodákkal.

Kölcsönös tapasztalatcserét, szakmai megbeszéléseket, közös gyermeknapokat, műsorokat szervezünk.

Művelődési Ház

Nyilvános rendezvényeinkre (Anyák Napja, Farsang, Évzáró, Ballagás, Óvodabál) díjmentesen igénybe vehetjük a Művelődési Ház nagytermét. Kedvezményes gyermekműsorokat, szakmai programokat biztosítanak számunkra, és egyéb rendezvényeket (kiállítást) látogatunk.

Községi Könyvtár

Gyermekfoglalkozásokat és egyéb rendezvényeket látogatunk.

Gyermekjóléti Szolgálat

Kapcsolattartás folyamatos, a gyermekek problémáinak feltárása érdekében.

Szükség esetén szakszerű speciális foglalkoztatás megbeszélése szakember bevonásával.

VIII. Sajátos feladatok speciális szolgáltatások

1, Gyermekvédelem az óvodában

A gyermek védelme minden olyan személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával foglalkozik.

Óvodában gyermekvédelmi felelős végzi a gyermekvédelmi munkát. A feladatok minden évben változnak, ezért évenként Gyermekvédelmi tervet készít a gyermekvédelmi felelős. A terv része az éves munkatervnek.

A gyermekvédelmi munka alapja a családlátogatás, melyet minden óvodába kerülő gyermeknél, a szülővel egyeztetve végeznek az óvodapedagógusok. Szükség esetén visszatérő látogatásokat tesznek a gyermekvédelmi felelőssel együtt.

A gyermekvédelem elsődleges célja a családsegítés, családgondozás. E feladat ellátásához a Polgármesteri Hivatallal, a védőnőkkel és a gyermekorvossal állunk kapcsolatban.

2. Gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek az óvodában

Óvodánkban biztosítjuk a gyermeki jogok, a lelki egészség és a személyiség védelmét. Védelmet biztosítunk minden fizikai és lelki erőszakkal szemben. Gyermekvédelmi munkánk során a mindenkor hatályban lévő törvények és jogszabályok szerint járunk el.

Gyermekvédelmi munkánk célja: a gyermekek fejlődését veszélyeztető illetve hátráltató hatások minél korábbi felismerése és az elhárításukra alkalmas intézkedések megtétele. Megelőző, feltáró, kompenzáló és óvó-védő munkát végzünk.

Feladatunk: a rászorult és veszélyhelyzetben lévő gyermekek védelme.

Minden rendelkezésünkre álló pedagógiai eszközrendszerrel segítjük a gyermekek családban történő nevelését.

A gyermekek számára biztosítjuk, hogy óvodánkban, biztonságban és egészséges környezetben nevelkedjenek. Óvodai életrendjüket életkoruknak és fejlettségüknek megfelelően alakítjuk ki. Érzelmi biztonságot, otthonosságot, derűs szeretetteljes légkört biztosítunk számukra, ahol módjuk van jelzéseiket előadni, problémáikat elmondani, tevékenységeik során kifejezni.

Ebben a légkörben az esélyegyenlőség lehetőségét adjuk meg a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekeknek is.

Biztosítjuk 3. életévét betöltött rászoruló gyermek óvodai felvételét. Figyelemmel kísérjük, hogy minden 5. életévét betöltött gyermek óvodába kerüljön. A gyermekek szocializálódásának zökkenőmentessége érdekében:

- előzetes családlátogatáson ismerjük meg a gyermeket és családját (kölcsonös bizalom megalapozása, környezettanulmány, anamnézis).

-óvodánkban lehetőséget adunk a szülővel együtt történő beszoktatásra

Év elején tájékoztatjuk a szülőket a gyermekvédelmi felelős személyéről, s arról, hogy milyen problémával fordulhatnak hozzá.

Jól látható helyen kifüggesztjük a fontosabb segítő intézmények szervezetek címét, telefonszámát.

A veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekek rendszeres óvodalátogatását figyelemmel kísérik, szükség esetén jelzéssel élünk a helyi gyermekjóléti szolgálat, jegyző felé.

Gondozási nevelési tervben rögzítjük az adott gyermek hátrányos körülményeiből fakadó lemaradásait. Egyéni fejlesztési tervet készítünk a lemaradás kompenzálására.

Kiemelkedő képességű gyermekeknek lehetőség szerint biztosítjuk a tovább fejlődéséhez szükséges feltételeket.

A szülő óvodalátogató fogadására külön helyiséget biztosítunk, ahol tapintatos és diszkrét megbeszélésre nyílik lehetőség.

Óvodánkban a gyermekvédelmi munkát az óvodavezető irányítása mellett a megbízott gyermekvédelmi felelős szervezi.

A kitzűzött feladatokat minden óvodapedagógus a saját csoportjában végzi, munkájukat a gyermekvédelmi felelős integrálja képviseli.

Gyermekvédelmi felelős feladatai:

- A családdal és a pedagógusokkal együttműködve a szükséges intézkedéseket megteszi és ellensúlyozza a hátrányos hatásokat.

- Megtervezi a gyermekvédelmi munkaprogramot

- Figyelemmel kíséri a gyermekvédelemmel kapcsolatos jogszabályokat, és erről tájékoztatja a kollektívát.

- Nyilvántartást vezet a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekekről, feljegyzi a gyermekekkel és a családdal kapcsolatos intézkedéseket.

- Szükség esetén családlátogatást végez a csoportban dolgozó óvónőkkel.

A gyermekvédelmi felelős folyamatos kapcsolat áll a következő személyekkel, szervekkel: - Gyermekjóléti Szolgálat, Szociális Bizottság (helyi) Polgármesteri Hivatal,- jegyző, ill. előadó, Nevelési Tanácsadó, védőnő, gyermekorvos, logopédus.

IX. Speciális szükségletű gyermekek integrált nevelése

Szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek differenciált fejlesztésének, fejlődésének segítése

A hátrányos helyzetű gyermekek számának növekedése miatt felerősödött a szükségletek kielégítésének szerepe és a differenciált fejlesztés igénye.

Feladataink a szükségletek kielégítése terén az egészséges környezet megteremtése, a gyermekek megfelelő gondozottságának biztosítása, alapvető fizikai szükségleteinek kielégítése, valamint a nyugodt kiegyensúlyozott, szeretetteljes óvodai légkör kialakítása. Ezen túl a hátrányos helyzetű családok számára szociális juttatások biztosítása, illetve lehetőségeinek megismertetése.

A fejlesztés alkalma, tartalma és módszerei nagyban függenek a gyermekek egyéni adottságaitól, a hátrányos helyzet motívumaitól és az óvodapedagógus módszertani szabadságától. Mindezek figyelembe vételével a tényleges feladatokat nem határozhatjuk meg. Ennek nyomán követésére a csoportnapló és a gyermeki fejlődés dokumentumrendszere ad tájékoztatást és ellenőrzési pontokat.

A feltáró munka a beiratkozás, illetve a családlátogatás alkalmával kezdődik, melyet minden óvodába kerülő gyermeknél elvégeznek a csoport óvodapedagógusi. A csoportvezető szükség esetén jelzéssel él az óvodavezető és a gyermekvédelmi felelős felé. A gyermekvédelmi felelős szükség esetén környezettanulmányt készít a családokról és jelzéssel él a gyermekjóléti szolgálat felé.

A fejlesztő- kompenzáló tevékenység az óvodai csoportokban, egyénileg illetve mikro-csoportosan történik.

Speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása a megfelelő szakember bevonásával, a szülővel és az óvodapedagógussal együttműködve történik. (logopédus, gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, Pedagógiai Szakszolgálat, Szakértői Bizottság)

A csoport óvodapedagógusi a megfelelő szintű szocializációval elősegítik a gyermekek zökkenőmentes beilleszkedését a közösségbe, fejlesztési tervet készítenek az indulási hátrányok leküzdésére.

Feladatunk:

- A pedagógiai tapintat elemeinek érvényesítése a gyakorlatban - a gyermek és a szülő méltóságának tiszteletben tartása.
- A családlátogatások elfogadtatása, tapintatos végzése.
- Figyelmes, tiszteletteljes, szakmailag kifogástalan színvonalú segítségnyújtás.
- A gyermek érdekeinek szem előtt tartása.
- A szülői problémák jelzéseinek figyelembevétele.
- Toleranciával, empátikus magatartással partnerkapcsolat kialakítására törekvés a szülőkkel.
- Minden kisgyermek számára a leoptimálisabb fejlesztést biztosító érzelmi légkör, stabil személyes kapcsolat megteremtése, amely az óvodai életükhöz szükséges.
- A teljesítőképességüket meg nem haladó elvárások támasztása a gyermekek felé.
- A tevékenységformák közül az egyes gyermekek számára a legmegfelelőbb kiválasztása, ennek alapján teljesítményének értékelése, ezzel a kompetencia élmény növelése.
- A kisgyermek igényének megfelelő testi, lelki törődés, biztatás, megerősítés nyújtása minden gyermeknek.

Célunk, hogy a HHH gyermekek már 3 évesen bekerüljenek az óvodába. Ezért a korai beóvodázás elősegítése érdekében az óvodavezető kapcsolatot tart a védőnővel, a Gyermekjóléti Szolgálattal és a Polgármesteri Hivatal gyámügyi ügyintézőjével.

Óvodánk 10 órás nyitvatartási idő alatt fogadja a HHH gyermekeket.

Nevelőtestületünk évente legalább két alkalommal megtárgyalja a HHH gyermekek érdekében végzett tevékenységet. Év elején éves programtervet készítünk a HHH gyermekek óvodai integrációja érdekében és meghatározzuk a működtetni kívánt munkacsoportokat. Év végén pedig összegezzük az eredményeket. Szükség esetén esetmegbeszélést tartunk.

A szülő jelzése alapján beiratkozáskor, a gyermeki fejlődést nyomon követő dokumentáció alapján, ami méréseket tartalmaz, felmérjük azokat a gyermekeket, akik sajátos nevelési igénnyel rendelkeznek.

A gyermekek nevelését, fejlesztését a Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság vizsgálata és javaslata alapján végezzük.

Azokat a gyermekeket fogadjuk, akik alkalmasak az integrációra és a személyi, tárgyi feltételeink megfelelnek a fent említett vizsgálat javaslatában szereplő nevelési feladatoknak.

Nevelésünk során szem előtt tartjuk, hogy fejlődésük csak sajátos pedagógiai, gyógypedagógiai eszközök, módszerek biztosításával érhető el. Az adott gyermek integrált nevelése során igénybe vesszük a pedagógusok, gyógypedagógus, logopédus, pszichológus, fejlesztőpedagógus szakértelmét, s összehangolt munkára törekszünk.

A gyermek fejlesztő foglalkozásába a szülőket is bevonjuk.

Fontos feladatunknak tartjuk: a fejlesztés igazodjon a gyermek fejlődési üteméhez, játékos formában valósuljon meg.

Az SNI-s gyermekek egyéni fejlődését dokumentáljuk.

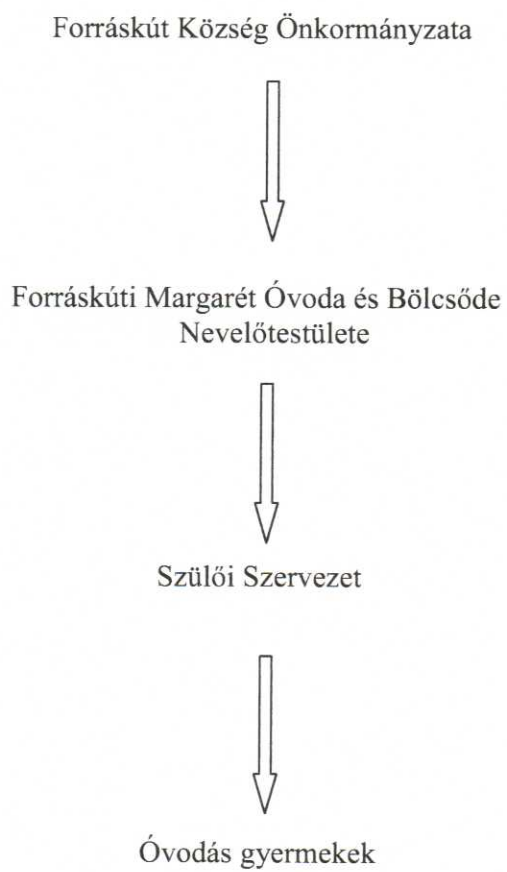
Személyi feltételeink:

- fejlesztőpedagógus
- gyógypedagógus (megbízással)
- logopédus heti egy alkalommal (és megbízással)
- játékos gyógytorna

Az óvoda feladata az óvodai nevelés keretében a gyermekek fejlesztése, a hátrányok csökkentése, kiemelten a szociális hátrányok csökkentése, felzárkóztatás, az iskolai életre való felkészítés.

X. Az ellenőrzés és értékelés rendszere

1. Az óvodák irányítási- szervezeti felépítése, sémája

2. A gyermekek fejlődésének nyomon követése

A gyermekek fejlődésének értékelésének módja és a megfigyelés a mérés. Ezek célja, hogy a már elért nevelési eredményeket értékelje, és a további neveléshez szempontokat adjon.

Az óvodában egyik leghatékonyabban alkalmazható módszerek egyike a megfigyelés, ami a gyermekekről szóló, fejlődésüket tükröző feljegyzések, megállapítások tartalma tükröz.

A méréseket óvodába lépéskor, kiscsoportban, középső csoportban és nagycsoportban végzi az óvodapedagógus. A fejlettségmérő lapok folyamatos vezetése feltárja, pontosítja a gyermek ismeretanyagának hiányosságait, ezek mértékét, s a különböző területeken jelentkező problémákat felszínre hozza. A meglévő hiányosságok pótlásához, a fejlődés elősegítéséhez, az egyéni bánásmód megtervezéséhez nyújt segítséget. Rögzíthető a fejlődésben bekövetkezett változás, az egyéni eltérések időben történő felismerése. Az adatok alapján nagycsoportban pontosabb vélemény adható az iskolára való alkalmasságról, és következtetni lehet az iskolai beválás esélyeire is.

A gyermekek megfigyelését, Dr. Bakonyi Anna által kidolgozott szempontrendszer és kérdéssor alapján végezzük.

Megfigyelés szempontsor területei:

1. szociális képesség
2. értelmi képesség
3. verbális képesség
4. testi képesség

Az óvónők feladata:

- a megfigyelés rögzítése a gyermekek fejlődési naplójában, novemberben és áprilisban
- a gyermekek fejlesztésébe bekapcsolódó szakemberekkel kapcsolatfelvétel, feladatok egyeztetése (logopédus, utazó gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus)
- mérések: Difer, Sindelar mérési eredmények kiértékelése, megbeszélése
- egyéni fejlesztési tervek készítése
- félévenként tájékoztató a szülők részére a gyermek fejlődéséről
- iskolába készülőgyermekek iskolaérettségi vizsgálatának kérése, szükség esetén
- felülvizsgálatokra a fejlődési jellemzők megküldése

XI. Érdekérvényesítés, érdekvédelem fórumai

Alkalmazott érdekérvényesítés szervei:

Közalkalmazotti képviselő

Szülői érdekérvényesítés szervei:

Szülői Szervezet

A különböző érdekérvényesítési szervek működésének szabályai az óvodai dokumentációban találhatóak.

Az óvodások jogainak védelme az „Egyezmény a gyermekek jogairól” szóló nemzetközi szabályozás alapján történik.

„Életednek öröme a gyermek,
Virág, kit tavaszi rét teremt.
Ha először szólít puha szóval,
Úgy véled, a fülemüle szólal.
Járni tanul, magasodik, felnőtt,
Fényes napod nem csitítja felhő.
Boldog kor jövőre építője
Mire kidőlsz, - ember lesz belőle.”

Aali Tokombajev:
A gyermek
(Bede Anna fordítása)

1. MELLÉKLET

Funkcionális eszközök (matematika):

logikai készlet, síkok sorban, filckészlet
Fűzős filckészlet
Mértani testek, színes rúdkészlet, számoló pálcika
LOGICO fejlesztő játéksalád, társas játékok

Funkcionális eszközök (játék):

Tematikus játékszerek: Valóságos eszközök kicsinyített másai

- kéziszerszámok
- babák és babaszobabútorok
- konyhai felszerelések
- közlekedési eszközök
- orvosi felszerelések

Polifunkcionális játékszerek

- építőkockák
- konstrukciós és szerkesztő játékok
- társas játékok
- ügyességi és fejlesztő játékok (Puzzle, memória kártyák)

Funkcionális eszközök (természet, társadalom, ember):

Emberek, növények, állatok, közlekedés világa - kártyák
Világunk hangjai- audió kazetták
Videó kazetták, természetismeret filmek
Logico fejlesztő játéksalád
Tükör minden csoportban

Funkcionális eszközök (anyanyelvi nevelés):

Vers és mese gyűjtemények, könyvek, szöveggyűjtemény,
Bábparaván, különböző típusú bábok - ujj, kéz, fej, fakanál bábok
Rádiós- CD-és magnók, videó lejátszó mesefilmek.

Funkcionális eszközök (ének, zene):

Ritmus hangszerek, különböző csengők, csörgődobok
Triangulum, cintányér, metallofon,
Audió és CD kazetták, furulya, népi hangszerek.

Funkcionális eszközök (vizuális tevékenységek):

Színes papírok, ceruzák, zsírkréták, aszfaltkréták
Gombfesték, ujjfesték, tempera, selyemfesték, üvegfesték, matricafesték
Különböző nagyságú ecsetek
Nyomdák.
Textil és fonáldúcok, madzagok
Szövéshez vastagfonál és szövokeretek
Gyurma, agyag
Damil, tű, és különböző nagyságú gyöngyök
Különböző termések, termények, levelek stb.
Gyapjú, vatta

Funkcionális eszközök (mindennapi testnevelés, mozgás, mozgásos játék):

Labdák, tornapadok, zsámolyok, hengerek, szalagok, kendők, karikák, botok, körkötél.
Egyenes kötél, ugrókötelek, ugráló labdák, WESCO torna készlet, WESCO ernyő,
bújócskacső, Greisswald torna készlet,
Egyensúlyozó korong, lépegető, gólyaláb, torna szivacs, ugróiskola.
Udvari eszközök: lengőkötél, hinták, mászókötel, trapéz, tányérhinta, rollerek, kerékpárok.

2. MELLÉKLET

Óvodánk illemkódexe

Az illem a jó modor az udvariasság tanulása magában foglalja az illemszabályok megismerését, szóbeli megfogalmazását. Ahhoz, hogy a különböző helyzetben gyorsan megfelelően reagáljanak, meg kell velük tanítani a helyes viselkedés és együttélés elemi szabályait.

Legfontosabb követelmény az óvónők részéről a szabályok tanításakor:

Mindig pontosan egyértelműen fogalmazzunk.

A gyerekek értékelése sohasem lehet gúnyolódó, megalázó, gyermeket megszegényítő

Az illemszabályok elsajátítását szituációs játékokkal könnyíthetjük - melyek segítségével könnyebben rögzülnek a helyes viselkedési normák, magatartási formák.

A gyermekek viselkedés kultúráját fejlessze a felnőttek példája, bátorítsuk.

Türelmünk és megfelelő hozzáállásunk tegye lehetővé számukra a siker észrevételét, segítse a sikertelenséget, dac, harag, sírás nélkül elviselni.

A jó megjelenés szabályai

Testi tisztaságra, ápoltságra, ruházat tisztaságára, zsebkendő helyes rendszeres használata, ezek iránti igény kialakítására vonatkozik.

Az óvodai viselkedésre vonatkozó illemszabályok

Magában foglalja a felnőttek és egymáshoz intézett kérdések kérések módját.

Hogyan kell belépni egy helyiségbe ill., hogyan kell viselkedni, ha valaki belép hozzánk.

Az óvoda dolgozóival szemben tanúsított udvariassági szokások (előre engedés, elengedés, hellyel kínálás, tárgyak felvétele, bocsánat – elnézésekérés), várja ki, amíg a felnőtt vagy társ befejezi mondanivalóját, és ne vágjon bele a beszédbe, türelmesen várjon, amíg szót kap.

Az árulkodás és a jogos panasz közötti különbség és a konfliktus helyzetek megoldására vonatkozó illemszabályok

Fontosnak tartjuk, hogy ezt helyes irányba befolyásoljuk, tanítsuk meg őket az egymás közötti konfliktus helyzetek intelligens rendezésére, megfelelően kooperáljanak, legyenek toleránsak egymással szemben.

A köszönés módjára vonatkozó illemszabályok

Kinek, mikor és hogyan köszönjenek.

Óvodán kívüli viselkedés szabályai

Séták alkalmával halkán beszélgetünk

Rendezetten haladunk, hogy mások is elférjenek a járdán.

Ha ismerőst látunk, középhangerővel köszönünk (nem kiabálunk, nem szaladunk ki).

Nem szaggatjuk a virágokat, növényeket.

Nem nyúlunk a falhoz, kerítésekhez, nem ingereljük a kutyákat.

Illemszabályok az udvaron

Óvatosság, figyelem önmaguk és társaikkal szemben.

A gyerekek képesek legyenek megítélni, hogy a társuk ill., saját magatartásuk megfelelő vagy illemsértő. Óvónői segítséggel, figyelmeztetéssel legyenek képesek arra, hogy javítsák hibáikat.

Pl.: tekintet tartás hiánya, zavaró gesztikulálás (beszéd közben végzett nagymozgások), megfelelő térközszabályozás (beszéd és mozgás harmóniája), udvariatlan beszéd, udvariatlan kifejezések, hangoskodás.

Jól érezzék magukat, megtalálják helyüket az óvodai életben, és biztonságosan eligazodjanak az élethelyzetekben.

Ehhez rendkívül sok tapasztalatra, felnőtti segítségadásra van szükségük.

Fokozatosan tanulják meg, hogyan kell önmagukat jobban megérteni, s közben fejlődik ki az a képességük, hogy másokat is megérthessenek. Így jutnak el az emberi érintkezés kielégítő formáihoz.

Nemcsak a gyerekeknek, hanem saját magunknak is be kell tartanunk az alapvető szabályokat.

A nevelőmunkánk etikai normái:

A gyermek egyéniségét mindenkor tiszteletben tartjuk.

Tiszteljük egymást és a gyermekeket.

Elvárásainkat a gyermekek életkorához, egyéniségéhez, és mentális képességeihez igazítjuk.

Minden gyermekkel törődünk, fejlesztjük, diszkriminációt nem alkalmazunk.

Érvényre juttatjuk óvodánk nevelési programjában megfogalmazott nevelési elveket, eljárásokat.

Törekszünk a nevelés során keletkező konfliktusok helyes kezelésére, megoldására.

A nevelés összehangolása érdekében a gyermekek szüleivel jó kapcsolatot igyekszünk kialakítani, tiszteletben tartva a szülők elsődleges felelősségét a nevelésben.

Szociális, mentális problémák észlelése esetén segítséget nyújtunk, kapcsolatot teremtünk az ellátó szervekkel.

A gyermek bántalmazásáról, ellátatlanságáról, veszélyeztettségéről szerzett információkat eljuttatjuk a kompetens szakemberekhez, a lelkiismereti és személyiségi jogok szigorú tiszteletben tartása mellett.

Személyre szóló fejlesztő feladatokkal egyénileg is, egyéni bánásmódot alkalmazva foglalkozunk a gyermekekkel.

Állandóan képezzük magunkat, törekszünk önálló, alkotó munka végzésére.

Nem engedünk a játéktevékenység prioritását veszélyeztető kívánságoknak.

A szülők számára más gyermekekről információt nem adunk.

Beszédstílusunkra jellemző legyen az udvariasság, közepes hangerő.

Méltó módon képviseljük intézményünket, a pedagógushivatást.

A vezető és kollektívánk kapcsolatát a korrektség, őszinteség, kölcsönös bizalom, tisztelet jellemzi.

Sem a gyermekek jelenlétében, sem intézményen kívül nem bíráljuk a kollégákat, óvodánk dolgozóit, a gyermekeket és a szülőket.

Önkritikusan viszonyulunk munkánkhoz, azt ellenőrizzük, értékeljük.